

форми, лінії тощо, для створення ефективних дизайнів. Крім того, вони мають розвивати свої творчі здібності та вміння критично мислити про дизайн та ефективність його впливу на споживачів [2].

Також важливо навчити учнів аналізувати та оцінювати графічні роботи, які створюються під час вивчення курсу «Дизайн та технології». Для цього можна використовувати різні критерії, такі як ефективність дизайну, використання кольорів, оригінальність тощо. Це дозволить учням розвивати свою естетичну та критичну оцінку та вміння розуміти, яким чином графіка впливає на споживачів.

При викладанні цього курсу, вчителі можуть використовувати різні методи та прийоми, такі як презентації, вправи на створення графічних робіт, групові проекти тощо. Такі методи дозволяють учням отримати практичні навички та навчитися працювати в команді.

Отже, формування графічної грамотності у молодших школярів є важливим завданням, яке може бути досягнуте за допомогою інтегрованого курсу «Дизайн та технології», застосуванням творчих методів та прийомів, проведенням практичних занять та аналізом графічних робіт.

Список використаних джерел

1. Жлудько В. М. Трудове навчання з практикумом : навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта». Чернігів: ЧНТУ, 2016. 88 с.
2. Ткачук О. В. Методика художнього навчання : навч. посіб. для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, художньо-графічних факультетів, педагогічних закладів освіти. Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2019. 244 с.
3. Формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах впровадження Нової української школи. *Освітній проект «На Урок» для вчителів* : веб-сайт. URL: <https://naurok.com.ua> (дата звернення: 06.04.2023).

Юлія Танасійчук

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Підвищення показників якості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в умовах сьогодення актуалізується, як вважає Є. А. Захаріна, «соціальними та моральними пріоритетами щодо зміцнення і збереження здоров'я. Маючи на увазі практичну діяльність, слід відмітити активність майбутнього учителя фізичної культури під час його

адаптації в новому середовищі, у процесі опанування ним нових видів діяльності, відповідних норм, цінностей, вимог» [4, с. 63].

Ключовим моментом у перебудові вищої школи, на думку В. Г. Омеляненко, є «підвищення якості підготовки кадрів на підставі науково-обґрунтованого визначення змісту навчання і впровадження в навчальний процес ефективних форм і методів його удосконалення, які забезпечують сучасний рівень загальнонаукових і професійних компетенцій студентів» [9 с. 79].

Науково-технічні зміни в суспільстві, що сприяють реформування освітньої галузі країни, вважає Г. І. Панченко, «визначають нові головні напрямки професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання. Особливу увагу привертає спрямованість професійної підготовки на діяльність зі здоров'язбереження учнів загальноосвітніх шкіл» [10, с. 86].

Підвищення якості професійної освіти, відповідності рівня підготовки випускників закладів вищої освіти вимогам майбутньої фізкультурно-оздоровчої діяльності, як вважає Л. В. Безкоровайна, є актуальною на сучасному етапі [1, с. 87].

Для сучасного ступеня розвитку фізичної культури і спорту в Україні характерна, на думку С. В. Мединського, «напружена ситуація у кадровому забезпеченні, що відзначається розбалансованістю між обсягами підготовки та реальними потребами у фахівцях з фізичної культури і спорту, відставанням змісту їх підготовки від реальних потреб і запитів часу. Для цього необхідно: затвердити нормативи кадрового забезпечення галузі фізичної культури і спорту, удосконалення порядку ліцензування та акредитації закладів, які готують фахівців даної галузі; визначити пріоритетні напрями фундаментальних та прикладних досліджень у сфері фізичної культури і спорту та сприяти виконанню відповідного зведеного плану науково-дослідної роботи; створити у вищих навчальних закладах мережу проблемних науково-дослідних лабораторій, центрів з фізичної культури і спорту, забезпечити їх сучасною апаратурою та обладнанням» [8, с. 66].

В умовах сучасного суспільства важливим є, як зазначає Л. І. Іванова, «розробка нових підходів до вдосконалення системи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури з метою підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, готових до постійного професійного зростання, здатних не тільки займатися фізичним вихованням школярів, а й зміцнювати здоров'я учнів, які мають відхилення у його стані» [6, с. 2].

Майбутній учитель фізичної культури, плануючи різні фізкультурно-оздоровчі заходи, повинен, на думку Є. А. Захаріної, «не тільки володіти необхідними знаннями та вміннями, а й уміти поєднувати їх з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей своїх вихованців, їх фізичного й психічного розвитку» [5, с. 123].

Характеристика статистичних даних останніх років, демонструє, що зберігаються тенденції до погіршення здоров'я й фізичної підготовленості дітей та учнівської молоді. Як зазначає Л. О. Демінська, «за останні п'ятнадцять років у дітей дошкільного та шкільного віку зросла кількість захворювань, пов'язаних з порушенням функцій опорно-рухового апарату, серцево-судинної системи, збільшилася кількість дітей з надмірною вагою» [3, с. 23]. Науковець вважає, що «погіршення здоров'я учнів викликають: стресова педагогічна тактика, інтенсифікація навчального процесу, невідповідність методик та технологій навчання віковим та функціональним можливостям учнів, нераціональна організація навчальної діяльності, комп'ютеризація навчального процесу; низька функціональна грамотність педагогів і батьків з питань збереження та зміцнення здоров'я» [3, с. 23].

Аналіз публікації С. Свириденка свідчить, що «мета усіх здоров'я-збережувальних технологій полягає у формуванні в учнів необхідних знань, вміння та навичок здорового способу життя, навчання їх використовувати отриманні знання у повсякденному житті» [11, с. 107].

На думку О. І. Чернишова, «досягнення цієї мети можливе тільки при комплексній, методичній і узгодженій роботі педагогів, лікарів, психологів, соціологів і батьків» [12, с. 13].

В період інтенсивного відродження національно-культурного життя України, в умовах негативної екологічної ситуації, як зазначає Т. М. Кравчук, «викликає все більшу занепокоєність стан здоров'я і фізичної підготовленості молоді» [7, с. 1]. Тому, педагоги-науковці, викладачі-методисти та фахівці з фізичної культури ведуть активні пошуки нового змісту, форм і методів покращення підготовки кадрів з фізичного виховання, діяльність яких впливає на забезпечення й розвиток фізичного, психічного і духовного здоров'я молодого покоління [7, с. 1].

Здоров'язбережувальна освіта, спрямована на створення умов для зміцнення і розвитку, як психічного, так і фізичного здоров'я учнів і вихованців. Ця освіта ґрунтується на принципах (науковості, креативності, системності), досягається за допомогою засобів (здоров'язбережувальне навчання; активізацію фізичного розвитку; дотримання санітарно-гігієнічних правил і норм; пропаганду здорового способу життя), зумовлює результати (зменшення пропусків за хворобою; запобігання втомі і стомлюваності; потреба в здоровому способі життя) і залежить від ресурсів (кадрових (зокрема особистого прикладу учителя фізичної культури у здоровому способі життя); технологічних (застосування спеціальних педагогічних технологій); матеріально-технічних; інформаційних).

На думку Г. І. Панченко, «погіршення стану здоров'я школярів у наш час виникає через дію комплексу факторів, серед яких виокремлюють надмірні навчальні перевантаження, недостатню рухову активність як у сім'ї, так і в школі, а також внаслідок низького рівня компетентності

вчителів фізичного виховання в питаннях оздоровчої фізичної культури учнів як головного здоров'язбережувального чинника» [10, с. 87]. Автор вважає, «що провідними фахівцями фізичного виховання ставиться питання про значну перебудову всієї системи фізичного виховування підростаючого покоління» [10, с. 87].

Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури, як зазначають А. В. Віндюк і Є. А. Захаріна, «повинна враховувати особливості організації процесі фізичного виховання школярів як основи розвитку не лише фізичних якостей, формування рухових умінь і навичок та засобом зміцнення здоров'я, а і як можливість розвитку в школярів творчої ініціативи, самостійності як у процесі шкільних занять фізичною культурою, так і в позаурочний та позашкільний час» [2, с. 21].

Отже, аналіз публікацій щодо проблеми підготовки майбутніх учителів фізичної культури до впровадження здоров'язбережувальних технологій у професійній діяльності засвідчує, що цій проблемі науковці приділяють увагу, але недостатню. Спрямованість вищої фізкультурної освіти на потреби ринку, контроль з боку суспільства визначає необхідність підготовки випускників закладів вищої освіти відповідно до запитів суспільства. Головний результат підготовки майбутніх учителів фізичної культури аналізується не тільки в наявності у випускників ґрунтовних знань у різних галузях науки, якісне володіння професійними вміннями, але й значної готовності бути конкурентоспроможним та здійснювати здоров'язбережувальну діяльність.

Під час навчання у закладі вищої освіти випускники повинні здобути знання з фізичної культури на такому рівні, який забезпечив би високий рівень готовності до використання засобів фізичної культури у виховній роботі з учнями старшої школи.

Список використаних джерел

1. Безкоровайна Л. В. Оцінка якостей, необхідних для майбутньої професійної управлінської діяльності фахівців фізичного виховання та спорту. *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*. – 2006. – № 10. – С. 87–90.
2. Віндюк А. В. Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до формування в учнів уміння самостійно виконувати фізичні вправи. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки*. – 2013. – № 2. – С. 20–26.
3. Демінська Л. О. Аналіз змісту й умов використання здоров'язберігаючих технологій у системі загальноосвітніх шкіл. *Проблеми фізичного виховання та спорту*. – 2000. – № 11. – С. 23–26.
4. Захаріна Є. А. Технології оздоровчого фітнесу в підготовці майбутніх учителів фізичної культури. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. – 2015. – Вип. 42. – С. 123–128.

5. Захаріна Є. А. Формування вмінь і навичок майбутніх учителів фізичної культури для позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи у виховному просторі загальноосвітніх навчальних закладів. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету*. Сер : Педагогічні науки. – 2014. – Вип. 2. – С. 63–69.
6. Іванова Л. І. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями загальноосвітніх навчальних закладів: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Київ, 2007. 22 с.
7. Кравчук Т. М. Педагогічна підготовка майбутніх учителів фізичного виховання у вищих педагогічних навчальних закладах України (20–80 рр. ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 Харків, 2004. 20 с.
8. Мединський С. В. Структура підготовки фахівців з фізичного виховання у США в аналогії з Україною. *Науковий часопис Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова*. Серія № 15. – 2011. – Вип. 14. – С. 66–69.
9. Омеляненко В. Г. Шляхи оптимізації програми професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури. *Науковий часопис Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова*. Серія № 15. – 2011. – Вип. 14. – С. 79–81.
10. Панченко Г. І. Проблеми удосконалення підготовки майбутнього вчителя фізичного виховання до організації та проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в загальноосвітній школі. *Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту*. – 2011. – № 11. – С. 86–90.
11. Свириденко С. Навчаємо бути здоровими: позакласна робота: 5–9 кл. Київ, 2007. – 140 с.
12. Чернишов О. І. Стратегічні напрямки здоров'язбереження в освіті Здоров'я через освіту : матеріали міжгалузевої регіональної наук.-практ. конф. Київ, 2012. С. 13–15.

Єлизавета Тараната

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

На сьогодні система освіти зазнає суттєвих змін зумовлених поступовими трансформаціями, що відбуваються в усіх важливих сферах життя суспільства. Україна запровадила принципи та ідеї Болонської системи оцінювання та інтеграцію в європейський освітній простір, що зумовило значні позитивні зміни в сучасній системі освіти. Сучасні